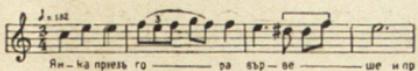

Въ рѣдки случаи се срѣщатъ умалени терци — въ мелодии съ напълно източено тонъ; сѫщо — увеличени кварти:

№ 3048 отъ Сб. Т. В.

Македонска

Обикновено явление сѫ и полуబолирани тонове, които, съ съседните тонове, образуватъ отношение тричетвъртоно: а— $b\frac{1}{2}$ — c'

Македонска

Тоновите видове (гласове, modes, tonarten).

Тоновите видове редици, които образуватъ мелодичния масштабъ на българските народни напѣви, не винаги засягатъ пълната гама (октавната редица). Въ много напѣви тѣ сѫ въ рамките на 5-степенна стълбица (пента хорда), а въ не малко образуватъ само тетрахордъ и по-ограничени редици. Въ други явно се съзира двойствена (смѣсена) основа. За това, абсолютното опредѣляне на тоновия видъ или гласъ на даденъ напѣвъ се затруднява, или става по догадки. Българскиятъ народенъ напѣвъ сѫществува срѣдъ неуката маса и до сега въ хомофонна форма, затова при опредѣляне гласа, или тоновия му видъ, не можемъ да си служимъ съ тонално-функционните класически хармонии, защото и безъ това при съвременния развой на хармонията тѣ вѣче губятъ значение.

Всичките диатонични тонови видове, познати и въ старата църковна музика (западна и източна), сѫ застѣпени и въ българските напѣви:

1) **Натураленъ dur** (йонийски видъ): с-d-e-f-g-a-h-c (съ липсващи тонове a-h или само h)

Хороводенъ напѣвъ. Нот. Д. Христовъ.

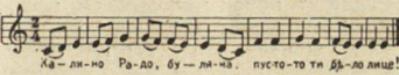
Сѫщиятъ видъ — до квинтовия тонъ: с-d-e-f-g (съ финаленъ тонъ с.).

На хоро.

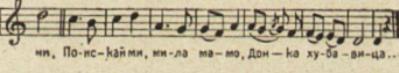
Въ сѫщия обемъ-мелодия съ краенъ тонъ III степень, тоновия видъ на която може да се тълкува и като хипофригийски:

Бесарабски пѣсни, нот. Д. Христовъ.

2) **Дорийски видъ** (d¹)—c¹—h—a—g—f—e—d (финаленъ тонъ):

На хоро.

№ 27 отъ сборника Бесарабски пѣсни ХХVII кн. 1914. на Бълг. Ак. на Националната художествена академия. Нот. Д. Христовъ

Вижъ сѫщо № 1952 отъ Сб. Т. В.

Напѣвъ съ сѫщия тоновъ видъ въ рамките на тетрахордъ (d-e-f-g):

Вижъ сѫщо № 903 отъ Сб. Т. В.